

Foto: Ruter As / Fotograf Birdy, Birgitte Heneide

14-06-2024 13:00 CEST

Rapport om bussproblemene vinteren 2023/24

Fredag overleverte Norconsult sin rapport «Evaluering av Ruters busstilbud vinteren 2024». Rapporten viser at årsakene til driftsutfordringene i vinter var sammensatte, og trekker fram tiltak for å forbedre tilbudet neste vinter.

Rapporten er utarbeidet på oppdrag fra byråd for miljø og samferdsel i Oslo Marit Veia og fylkesråd for samferdsel i Akershus Håkon Snortheim. Ruter har stått for selve bestillingen av rapporten.

Norconsults rapport peker på at hovedårsakene til problemene var utilstrekkelig vintervedlikehold av veiene, uventet høyt energiforbruk og problemer med ladeinfrastrukturen. Det tøffe vinterværet var den utløsende faktoren til problemene, men ikke en årsak i seg selv.

I tillegg var det en rekke forhold som i mindre grad bidro til forsinkelsene og innstillingene: bussenes kjøreegenskaper, ikke egnede dekk, beredskap for vinterdager, operatørenes opplæring av sjåfører og tekniske feil på gamle busser. Rapporten peker også på faktorer i anskaffelsesforløpet som gjorde bussdriften mer utsatt for problemer: problemer som oppstår fra test til fullskala innføring av ny teknologi, risikostyring i konkurransen og beregninger av forventet energiforbruk.

– Det har vært en tøff vinter for kollektivtrafikken. Nå har vi fått en grundig gjennomgang av årsakene til problemene, og også forslag til forbedringer. Jeg skal nå sette meg skikkelig inn i rapporten. Det viktigste er at vi lærer av dette og unngår å havne i samme situasjon neste vinter. Folk skal kunne stole på kollektivtrafikken i Oslo, sier Marit Veia, byråd for miljø og samferdsel i Oslo.

– Selv om avvikene var størst i Oslo, er det viktig at man trekker lærdom av dette, slik at man kan bygge et robust tilbud også i Akershus. Tilliten til kollektivsystemet avhenger av at det fungerer over alt, sier Håkon Snorheim.

– Vi i Ruter har siden problemene oppstod i vinter jobbet hardt for å forbedre bussdriften, i tett samarbeid med de involverte partene, og denne rapporten er viktig i dette arbeidet. Det er viktig at vi lykkes med overgangen til nullutslipp på en best mulig måte uten kostbare kundekonsekvenser, og skal vi nå FNs klimamålene har vi ikke godt tid, sier Bernt Reitan Jenssen, administrerende direktør i Ruter.

[Her kan du se fremleggelsen av rapporten.](#)

Norconsults rapport oppsummert

Norconsults rapport peker på en rekke årsaker til problemene i busstilbudet vinteren 2023/2024. Her er en kort oppsummering av rapporten:

Krevende vær utløste problemene

Vinterværet var kaldere og mer snørikt enn vanlig, men ikke unikt. Været bød

på problemer, med mye snø, vind og skiftende temperatur rundt null grader, noe som gir glatte og vanskelige kjøreforhold. Norconsult skriver at været var en utløsende faktor, men ikke en årsak til problemene.

Utilstrekkelig brøyting, feilberegnet energiforbruk og feil på ladeinfrastrukturen

I sin rapport skriver Norconsult at «årsakene til forsinkelsene i vinter er et komplekst bilde. Det er ikke enkeltårsaker alene som har forårsaket at antallet ble så høyt, men det faktum at mange forhold spilte sammen på samme tid.»

De viktigste årsakene er ifølge Norconsult at gatene ikke var tilstrekkelig brøytet, energiforbruket til de nye elbussene var til dels grovt feilberegnet og ladeinfrastrukturen hadde en rekke feil.

Spinnende hjul, sjåførfaring, ikke-egnede dekk og manglende planer

Norconsult peker også på fem forhold som bidro til forsinkelser og innstillinger, men i mindre grad.

Elbussene spant noe mer enn dieselbussene, og leddbussene skapte problemer både med sin størrelse og kun drift på bakhjulene. Operatørene må i større grad vektlegge opplæring for å sikre energieffektiv og god kjørestil. Noe av bussparken ble kjørt med ikke-egnede dekk, det ble i liten grad brukt piggdekk og dekk hadde ikke vært testet nok. De gamle dieselbussene hadde også mange feil og skader. Rapporten peker også på planene til operatørene, som ikke tok høyde for bussenes høye energiforbruk, behov for reservebusser og bemanning på verkstedene.

Rask innføring av ny teknologi og for lite vekt på kvalitet i anbudene

Norconsult har sett på anskaffelsene (innkjøpet) av de ulike busskontraktene, og om det kan ha bidratt til problemene vinteren 2023/24. Her peker rapporten på tre årsaker.

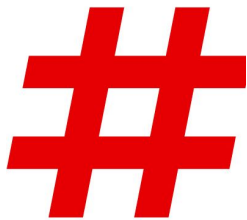
Norconsult peker på at kontrakter med kun elbusser ble raskt innført, uten reserveløsninger hvis den nye teknologien ikke fungerte som ønsket. Kvalitet og regularitet har ikke blitt tillagt stor nok vekt i anbudene, bøte- og bonussystemet for innstillinger og regularitet har ikke vært tydelig nok til å hindre dette.

Norconsult trekker også frem en rollefordeling i innkjøpene som fører til mangelfull kontroll av kvalitet: Innkjøper stoler på at operatørene har vurdert

materiellet som skal brukes, og operatørene stoler igjen på produsentene av materiellet.

Ruter As er et felles administrasjonsselskap for kollektivtrafikken i hovedstadsområdet. Vi administrerer over halvparten av kollektivtrafikken i Norge. Vår rolle er å planlegge, utvikle, samordne, bestille, markedsføre og informere om kollektivtrafikktilbudet. All operativ drift utføres av ulike operatørselskap som kjører på kontrakt for Ruter - alt innenfor samme billett- og prissystem. Våre eiere er Oslo kommune (60 %) og Akershus fylkeskommune, (40 %). Totalt var det 386 millioner påstigninger i området vi dekker i 2023.

Kontaktpersoner

Pressevakt

Pressekontakt

presse@ruter.no

400 01 518